

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการดำเนินชีวิต แบบพอเพียงของเยาวชน

An analysis of the Factor of self-sufficient lifestyle of the youth.

ธิปไตย โสถิตวรณ์ *

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน โดยเป็นการศึกษาจากเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ สถิติพรรณนา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 14.0 และการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วย โดยโปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การประกอบอาชีพที่สุจริต การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์

การปฏิบัติในแนวทางที่ดี และการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันทั้ง 7 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักเป็นบวกทุกค่า มีนัยสำคัญที่ 0.01 องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนและพบว่าโมเดลการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนมีดัชนีวัดระดับความสอดคล้องระหว่างโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าเท่ากับ 65.56 โดยความพอเพียงในด้านความพอประมาณมีความสำคัญมากที่สุดและความพอเพียงด้านภารกิจประจำวันมีความสำคัญน้อยที่สุด

การวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปลูกฝัง ส่งเสริมและพัฒนาให้เยาวชนมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงต่อไป

คำสำคัญ : การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง, เยาวชน, การวิเคราะห์องค์ประกอบ

* อาจารย์ประจำวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

ABSTRACT

The purpose is to analyze the factor of self-sufficient lifestyle of the youth in the province. The study of youth in the province of the 500 people studied as a tool for analyzing the self-sufficient lifestyle. Of youth in the province. The statistics used in the study included descriptive statistics, The ready-made program SPSS for Windows version 14.0 was used for the Factor analysis by using the LISREL 8.80 Student Edition .

The results show that the composition of the self-sufficient lifestyle of the youth in the province consists of a modest and reasonable, good faith and vocation. Having a good defense. The struggle for the benefits of quitting. Best practice guidelines.

Key words : self-sufficient lifestyle, youth, factor analysis

And mission in life, 7 element has a positive weight values. Significant at 0.01 elements, each element has a variation on the lives of young people self-sufficient and found that more self-sufficient lifestyle of young people have an index to measure the consistency between models and empirical data is equal. 65.56 The adequacy of the moderation is very important to our mission and the adequacy of the day with the lowest priority.

The findings of this research can be used as guidelines to parents, teachers, parents and agencies involved in the implant. Promotion and development of young people to self-sufficient lifestyle.

บทนำ

ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งเข้ามามีบทบาทอย่างมาก ในการดำรงชีวิต รวมถึงในด้านการทำธุรกิจ ที่เน้นเรื่องอัตราการขยายตัวให้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยไม่ได้คำนึงถึงฐานะความเป็นอยู่ของตนเอง ทำให้ขาดความมั่นคง การไม่รู้จักพอ และความไม่รอบคอบในการทำงานก่อให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจ และจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วนั้น ทำให้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งผลกระทบกับคนส่วนใหญ่ ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2539 ต่อเนื่องปี พ.ศ. 2540 ซึ่งในขณะนั้นทุกฝ่ายได้ร่วมแรงร่วมใจเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และแนวทางที่เหมาะสม คือ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต และวิถีปฏิบัติ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทย ซึ่งพระองค์

ทรงเน้นย้ำแนวทาง การพัฒนาบนหลักแนวคิดพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ของคนส่วนใหญ่ โดยใช้หลักความพอประมาณการมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันตัวเองที่ดีในตัว ซึ่งการตระหนักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยน้อมนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่าง สถาบัน การศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

จากการศึกษา พบว่า การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 อย่าง คือความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดย

ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่นอาทิ ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ และภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยทั้ง 3 คุณสมบัตินี้จะมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้ 1) เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในการปฏิบัติ 2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์และความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต (มูลนิธิชัยพัฒนา: 2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงนั้นจะประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ซึ่งทั้ง 3 คุณสมบัตินี้จะมีเงื่อนไขการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้ 1) เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่นำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในการปฏิบัติ 2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่ต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติทั้ง 3 ประการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ว่าเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีคุณสมบัติของแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด และในทุกด้านที่กล่าวมาข้างต้นนั้นควรมีการปลูกฝังให้เยาวชนมีให้มากที่สุด ซึ่งจะเป็นแนวทางให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปลูกฝังส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และเป็นประชากรที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

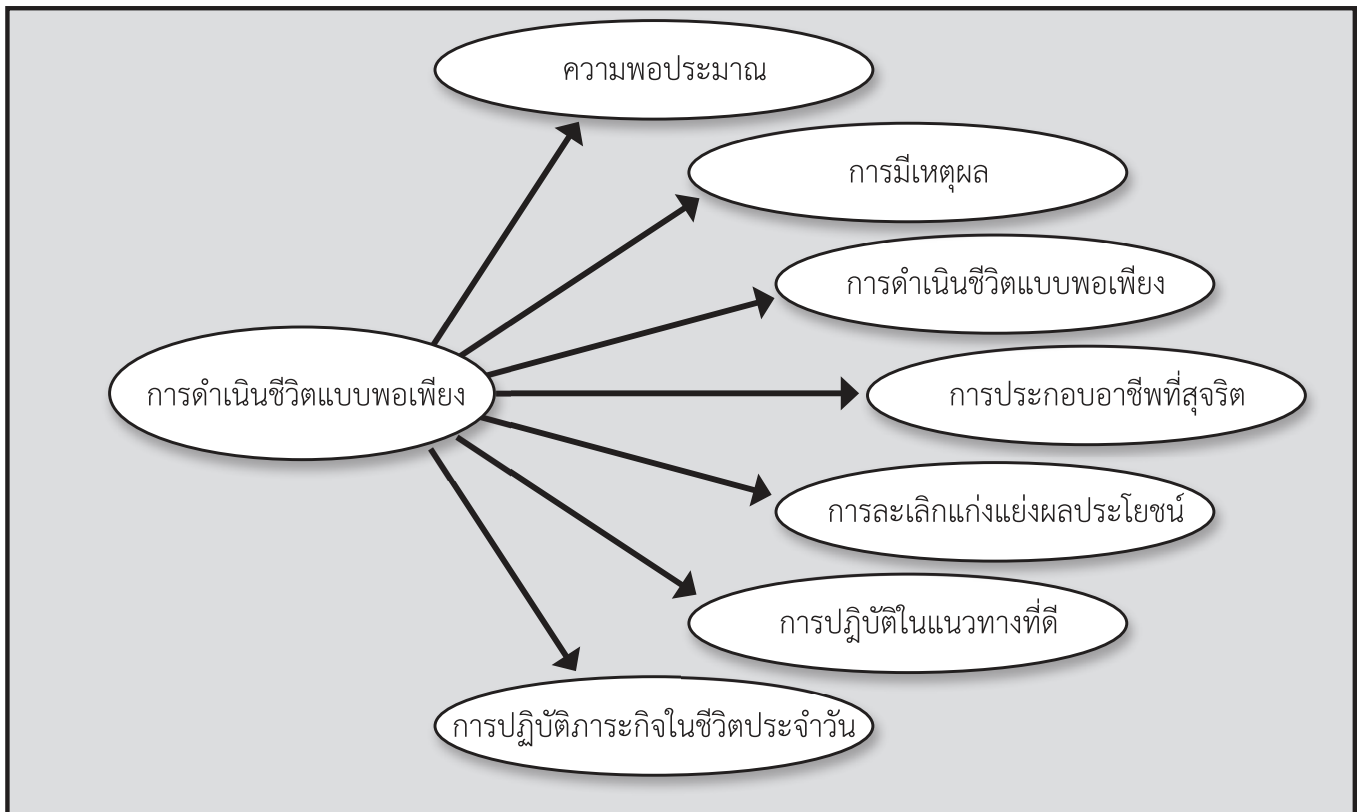
สมมติฐานของการวิจัย

1. เยาวชนมีการดำเนินชีวิตตามองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ดังนี้ การดำเนินชีวิต แบบมีความพอประมาณ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การประกอบอาชีพที่สุจริต การละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ การปฏิบัติในแนวทางที่ดีและ การปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน
2. เยาวชนมีการดำเนินชีวิตที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับโมเดลการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรมประชาสัมพันธ์ (2549: ออนไลน์) ได้ให้คำนิยามความพอเพียงว่าจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆ กันดังนี้ 1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและมีการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งใกล้และไกล ปรียานุช พิบูลสรารุ (2550 หน้า 5-7) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักคิดและปฏิบัติ ซึ่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน เพื่อให้เราก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ถ้าเราใช้ความพอเพียง เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติ เราก็จะสามารถอยู่ได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ปรับตัว และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้ โดยต่อไปนี้นี้จะเป็นแผนภาพสรุปปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า ความพอเพียงนั้นมีหลักการ

ภาพที่ 1 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบ การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

ประกอบด้วยอะไรบ้างและมีเงื่อนไขอะไรบ้างที่ก่อให้เกิดความพอเพียง และได้มี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้กล่าวถึงการปฏิบัติตนตามแนวแนวทางความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ซึ่งจะประกอบด้วย ยึดความประหยัด การประกอบอาชีพที่สุจริต การละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ การชวนชวนความร่วมมือและการทำงานในแนวทางที่ดี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานการวิจัยดังกล่าวข้างต้นว่า เยาวชนมีการดำเนินชีวิตตามองค์ประกอบ การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ การดำเนินชีวิตแบบมีความพอประมาณ การมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การประกอบอาชีพที่สุจริต การละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ การปฏิบัติในแนวทางที่ดี การปฏิบัติภาระกิจในชีวิตประจำวัน โดยมีโมเดลสมมติฐานองค์ประกอบ การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง แสดงดังภาพที่ 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย: 2552) จำนวน 92,122 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธี

ของ Yamane (Yamane -1967:886-887: อ้างอิงถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์.2535: 296) ได้จำนวนตัวอย่าง 500 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 8 ส่วน คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ได้แก่ ด้านความพอประมาณ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.845 ด้านความมีเหตุผล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.878 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.789 ด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.844 ด้านการละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.875 ด้านการปฏิบัติในแนวทางที่ดี มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.895 และด้านการปฏิบัติภาระกิจในชีวิตประจำวัน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.866

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตจากนายอำเภอในแต่ละอำเภอและขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมที่สามารถเข้าถึงกลุ่ม

ตัวอย่างได้ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเลือกเยาวชนที่มีช่วงอายุ 15 ปี ถึง 24 ปี และนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามการวิจัยที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 14.0 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows version 14.0 เพื่อระบุองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ แล้วนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมาประกอบการสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างโมเดลองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไป ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง เพื่อวิเคราะห์ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 7 องค์ประกอบด้วยโปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจในขั้นต้นพบว่า การดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 7 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.452 – 0.852 ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความพอประมาณ องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล องค์ประกอบด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี องค์ประกอบทักษะด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต องค์ประกอบทักษะด้านการแลกเปลี่ยน

ผลประโยชน์ องค์ประกอบทักษะด้านการปฏิบัติในแนวทางที่ดี องค์ประกอบทักษะด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน องค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 71.15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองพบว่า โมเดลการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนมีดัชนีวัดระดับความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-สแควร์เท่ากับ 65.56 ที่องศาอิสระ 321 มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.99 , 0.97 และ 1.00 ตามลำดับ ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.01 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.00 และค่าไค-สแควร์สัมพันธ์เท่ากับ 0.21 แสดงว่าการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบทั้งหมดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จัดเรียงองค์ประกอบตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบไว้ดังนี้ ทักษะด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การประกอบอาชีพที่สุจริต การมีภูมิคุ้มกันที่ดี การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ การปฏิบัติ ในแนวทางที่ดีและการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.97, 0.92, 0.87, 0.82, 0.81, 0.77 และ 0.75 ตามลำดับและองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบแปรผันร่วมกับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนร้อยละ 0.98 , 0.95 , 0.85 , 0.80 , 0.74 , 0.61 และ 0.54 ตามลำดับ องค์ประกอบด้านความพอประมาณมีความสำคัญมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันมีความสำคัญน้อยที่สุด สรุปได้ว่าการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 110 ตัวแปรสังเกตได้ ดังตารางที่ 1 และภาพที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ b(SE)	สปส.การทำนาย R^2	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน			
องค์ประกอบด้านความพอประมาณ			
A1	0.87	0.38	0.16
A2	0.74	0.48	-0.23
A3	0.65	0.57	0.53
A6	0.66	0.77	-0.24
A7	0.70	0.43	0.34
A9	0.55	0.54	-0.33
A10	0.64	0.53	0.22
A13	0.77	0.47	0.34
A14	0.61	0.52	0.44
A15	0.66	0.66	-0.31
A16	0.66	0.67	0.27
A17	0.77	0.71	0.22
A18	0.73	0.67	-0.32
องค์ประกอบด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต			
D1	0.44	0.45	0.32
D2	0.81	0.61	0.41
D3	0.77	0.58	0.17
D5	0.65	0.61	-0.28
D6	0.71	0.57	0.07
D8	0.66	0.72	1.12
F1	0.51	0.61	0.18
F2	0.77	0.58	0.37
F3	0.76	0.62	-0.41
F4	0.81	0.71	0.50
F6	0.67	0.62	-1.02
F8	0.66	0.71	0.31
F10	0.57	0.81	0.41
F11	0.66	0.65	-0.92
F14	0.89	0.66	0.77
F15	0.82	0.67	0.42

องค์ประกอบด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน			
G1	0.78	0.65	0.18
G2	0.65	0.66	0.71
G3	0.71	0.71	-0.11
G4	0.44	0.64	1.17
G7	0.77	0.66	-0.71
G9	0.79	0.64	0.42
G10	0.78	0.53	0.81
G11	0.66	0.61	-0.44
G18	0.77	0.67	-0.51
G21	0.77	0.66	0.18
G22	0.68	0.71	-1.02
G23	0.79	0.65	-1.18
G24	0.81	0.44	0.49
G25	0.78	0.43	-0.77
G26	0.81	0.64	0.81
G27	0.78	0.53	-0.77
G30	0.58	0.61	0.81
G33	0.78	0.54	0.51
G34	0.52	0.61	0.44
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขั้นที่สอง			
1. ด้านความพอประมาณ	0.97	0.98	-
2. ด้านความมีเหตุผล	0.92	0.95	-
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	0.82	0.80	-
4. ด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต	0.87	0.83	-
5. ด้านละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์	0.81	0.74	-
6. ด้านการปฏิบัติในแนวทางที่ดี	0.77	0.61	-
7. ด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน	0.79	0.54	-

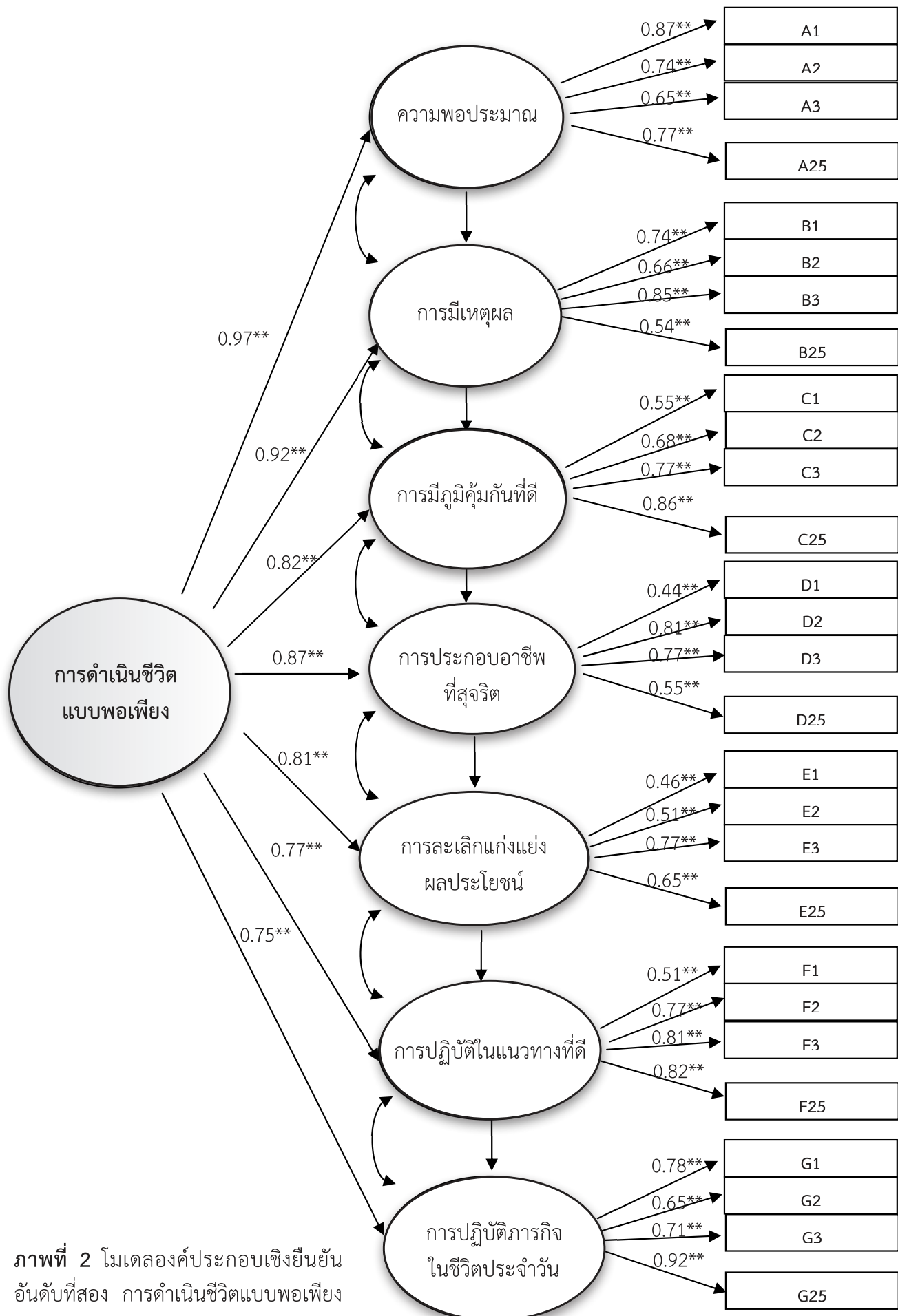
$$\chi^2 = 65.56 \quad df = 221 \quad p = 1.00 \quad GFI = 0.99$$

$$AGFI = 0.97 \quad CFI = 1.00 \quad SRMR = 0.01 \quad RMSEA = 0.00$$

$$\chi^2 / df = 0.21$$

$$**p < .01$$

ภาพที่ 2 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน
อันดับที่สอง การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง
ของเยาวชน

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ของผู้วิจัยโดยประเด็นสำคัญต่างๆ ต่อไปนี้

1. ตัวแปรการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบเรียงตามลำดับความสำคัญโดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย ซึ่งองค์ประกอบโดยรวมสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

1.1 องค์ประกอบความพอประมาณ เป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงในอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจาก ความพอประมาณเป็นทางสายกลาง ในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ความพอประมาณถือเป็นหนทางต่อความสำเร็จในอนาคต เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ว่าตนเองมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง สอดคล้องกับอารีย์ เชื้อเมืองพาน (2550: 66) ที่กล่าวถึงการดำเนินชีวิตตามแนวทางความเป็นอยู่อย่างพอเพียงว่า ประกอบด้วยความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

1.2 องค์ประกอบความพอประมาณเป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานองค์ประกอบสูงในอันดับแรกๆ ได้แก่ การเชื่อฟังคำแนะนำของพ่อแม่/ผู้ปกครอง เมื่อท่านทำงานผิดพลาดพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข การเป็นคนมีเหตุผลนั้นมีความสำคัญในการดำเนินชีวิต ในการรับผิดชอบงานกลุ่มหรือทำงานกลุ่ม และ การรับฟังเหตุและผลของกลุ่มเพื่อนสมาชิกอย่างตั้งใจ เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งสอดคล้องดังที่ (ปริญช พิบูลธรรุ 2550: 6) ในด้านการมีเหตุผลเนื่องจากการตัดสินใจเกี่ยวกับ

ความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น อย่างรอบคอบ

1.3 องค์ประกอบด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีเป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานองค์ประกอบสูงในอันดับแรกๆ ได้แก่ การเห็นด้วยกับสภามติที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น การคิดหาความพยายามในการเรียนหรือฝึกฝนด้านต่างๆ เป็นหนทางแห่งความสำเร็จในอนาคตและการฝึกฝนทักษะในด้านต่างๆ จะทำให้ประสบความสำเร็จในอนาคตเป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน เนื่องจากการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกลสอดคล้องกับ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2550: 15) ได้กล่าวถึง “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทย มาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

1.4 องค์ประกอบด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต เป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานองค์ประกอบสูงในลำดับแรกๆ คือ การจะประกอบอาชีพที่สุจริต การคิดว่าการลักขโมยเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรปฏิบัติ การคิดว่าถึงแม้ตนจะไม่มีเงินแม้แต่บาทเดียวก็จะไม่คิดที่จะลักขโมยของผู้อื่น เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน ซึ่งความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในด้านเงินทอง รู้จักหารายได้ทางสุจริตสำหรับใช้จ่าย ตลอดจนรู้จักเลือกและใช้เครื่องอุปโภคด้วยคุณค่าอย่างแท้จริง ดังที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529: 2-72) การที่นักเรียน/เยาวชน พยายามใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในด้านเงินทอง รู้จักหารายได้ทางสุจริต สำหรับใช้จ่ายส่วนตัว เพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการศึกษาเล่าเรียน เช่น ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนรับจ้างส่งนม

ปลูกผักสวนครัว ตลอดจนรู้จักใช้เครื่องอุปโภคอย่างคุ้มค่า

1.5 องค์ประกอบด้านการการละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ เป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน องค์ประกอบสูงในลำดับแรกๆ คือ การมีความตั้งใจในการทำงาน เพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จด้วยตนเอง การช่วยเหลือเพื่อนด้วยเหตุผลและความเต็มใจ และการจะพยายามไม่สร้างปัญหาหรือภาระแก่กลุ่มที่ตนร่วมงาน เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึงองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน เนื่องจากละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง สุขความเจริญ อันแท้จริง หมายถึง สุข ความเจริญ ที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนาและการกระทำไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญหรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังจากผู้อื่น ดังที่ วรเดชและคณะ ได้ทำการวิจัยโครงการเรื่องแนวทางการขยายผลสู่สาธารณะ ได้ข้อสรุปว่าแนวทางทั้งหลายรวมทั้งแนวทางการละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ ซึ่งยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีโอกาส ประสบความสำเร็จได้มากขึ้น คือ การขยายผลไปสู่สาธารณะได้ทั่วถึงสังคมไทยก็จะมีเครือข่ายของความร่วมมือด้านเศรษฐกิจพอเพียง ที่แข็งแกร่ง และการพัฒนาของประเทศจะอยู่บนพื้นฐาน เศรษฐกิจพอเพียง ที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

1.6 องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี เป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน องค์ประกอบสูงในลำดับแรกๆ คือ การมีความซื่อสัตย์ต่อคำพูดกับพ่อแม่/ผู้ปกครอง การเป็นคนใส่ใจความรู้สึกผู้อื่น และการลด ละ เลิกสิ่งชั่ว ทำแต่ความดี เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึง องค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน เพราะการพึ่งตนเองเป็นการที่จิตวิญญาณของบุคคล มีวุฒิภาวะพอที่จะบังคับควบคุมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในทางที่ถูกต้อง สามารถมีวิถีชีวิตที่สงบสุขได้ด้วยตนเอง ดังที่ ชลลดา ศรีเดช. (2550). กล่าวถึงการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีของเยาวชน ปัจจุบันเยาวชนควรมีการยึดมั่นในตนไม่เปลี่ยนแปลงตามยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้วัฒนธรรมที่ดีงามยังคงตกทอดสู่ชนรุ่นหลัง

1.7 การองค์ประกอบด้านการปฏิบัติภารกิจ

ในชีวิตประจำวัน เป็นองค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน องค์ประกอบสูงในลำดับแรกๆ คือ การคำนึงถึงผลดี ผลเสีย และความคุ้มค่ามากกว่า ก่อนที่จะซื้อสิ่งของใดๆ การที่เมื่อตนเก็บของที่มีค่าได้ ตนจะนำไปให้พ่อแม่/ผู้ปกครอง เพื่อสืบหาเจ้าของ และ การใช้สิ่งของจนหมดก่อนที่ทิ้ง เป็นต้น ตัวแปรเหล่านี้บ่งชี้ถึง องค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน ดังที่ คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยม กลุ่มนักวิชาการ (บุญเลิศ พูนสุขโข. 2550: 65 - 82) กล่าวไว้ว่าการพึ่งตนเองซึ่งเป็นค่านิยมที่สำคัญข้อหนึ่งโดยการพึ่งตนเอง ต้องเชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใดๆ ให้สำเร็จด้วยตนเองและไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาหรือเป็นภาระกับผู้อื่น หรือหมู่คณะ ความสามารถในการดำรงตน อยู่ได้อย่างอิสระ มั่นคงสมบูรณ์โดยภาวะการพึ่งตนเอง มีลักษณะพลวัตปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา เทียบได้กับความสมดุลเคลื่อนที่และการที่จะพึ่งตนเองได้นั้นต้องมีการพึ่งตนเองได้

2. ผลจากการวิจัยปรากฏว่า องค์ประกอบของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ มี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความพอประมาณ องค์ประกอบด้านการมีเหตุผล องค์ประกอบด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี องค์ประกอบทักษะด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต องค์ประกอบด้านการละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี และองค์ประกอบด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน โดยองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบมีความสำคัญเรียงลำดับดังนี้ องค์ประกอบด้านความพอประมาณ องค์ประกอบด้านการมีเหตุผล องค์ประกอบด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี องค์ประกอบทักษะด้านการประกอบอาชีพที่สุจริต องค์ประกอบด้านการละเลิกแก่งแย่งผลประโยชน์ องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี และองค์ประกอบด้านการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน เนื่องจากความแตกต่างของลำดับองค์ประกอบเกิดจากพื้นฐานความพอเพียงของเยาวชนของจังหวัดสมุทรปราการ มีครอบครัว การเลี้ยงดู สถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในการศึกษาด้านความพอเพียงของเยาวชน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลการการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

ของเยาวชนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี แสดงว่าโมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง และตัวแปรทั้ง 110 ตัวแปรเป็นตัวแปรที่สำคัญของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจกับข้อมูลกลุ่มแรก จึงทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้มากขึ้นเนื่องจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจทำให้ลดจำนวนตัวแปรลงเหลือเฉพาะตัวแปรที่สามารถวัดแต่ละองค์ประกอบได้โดยตรง แล้วจึงนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจไปประกอบกับสมมติฐานการวิจัยเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองอีกครั้งหนึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์ได้โมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ มี 7 องค์ประกอบ ดังนั้น การส่งเสริมและการพัฒนาการดำเนิน

ชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน จึงควรพิจารณาคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ด้านไปพร้อมๆ กัน จึงเหมาะสมกว่าการพัฒนาเพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้น

2. ควรนำแบบสอบถามการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนที่ได้จากวิจัย ไปใช้วัดระดับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ทราบว่าเยาวชนมีระดับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในตนเองอยู่ในระดับมากหรือน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางในการเสริมสร้างการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงให้แก่เยาวชนที่มีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงอยู่ในระดับต่ำต่อไป

3. ควรนำผลการวิจัยที่ค้นพบเป็นกรอบแนวคิดในการเสริมสร้างการศึกษาในการเรียนรู้ทักษะชีวิตและการดำเนินชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2550). เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง. (2552). โครงสร้างข้อมูลสถิติประชากรปี 2552. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา. (2529). แนวปฏิบัติตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : กรมฯ.
- ชลลดา ศรเดช. (2550). การเห็นคุณค่าพรหมจารีของวัยรุ่นหญิง. ปรียัญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญเลิศ พูนสุขโข. (2550). การเปรียบเทียบผลของการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อการพึ่งตนเองทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม กิ่งอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม.
- ปรียัญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปรียานุช พิบูลสรารุจ. “เศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา”. พัฒนาเทคนิคศึกษา. 20, 64 (ต.ค. - ธ.ค. 2550): 3-15.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2535). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2552). เศรษฐกิจพอเพียง [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://www.chaipat.or.th/chaipat/content/porpeing/porpeing.html>. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2555.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน. (ก.ย.-ต.ค., 2550). ภาวะโลกร้อนด้วยเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารแม่โจ้ปริทัศน์. 8(5): 65-69.

